
JAARVERSLAG 2023

LQKAAL

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Programmalijnen	5
1. 010-Actueel	6
2. LOKAAL Academie	10
Basiscursus & workshop Gemeentepolitiek	11
Basiscursus (Socratische) Dialoog	12
Maatwerktraining debatteren	12
3. Jong Burgerschap	13
Young010	13
RJA: Rotterdamse Jongeren Agenda	13
Groot Jongerendebat Rotterdam	15
4. Ontwikkeling en advies	17
Overige projecten	17
Vrijheidsfabriek 2023	17
Organisatie	18
Financiën	19

Voorwoord

Rotterdam. De stad van 'niet lullen, maar poetsen'. Oftewel: niet oeverloos praten, maar aan de slag met de uitdagingen die voor ons liggen. Een mooi motto. Er gaat echter iets belangrijks aan vooraf, namelijk oprecht luisteren naar elkaar. Om elkaar te begrijpen en niet slechts van repliek te dienen. De verharding en polarisatie vraagt om een tegenbeweging waarin we actief het gesprek met elkaar organiseren, wederzijds begrip en empathie blijven bevorderen en zachtheid koesteren. Met deze gedachte gaf LOKAAL in 2023 inhoud aan haar activiteiten.

De historisch lage opkomst van de laatste gemeenteraadsverkiezingen gonst nog altijd na in de stad, al is het alleen al in de onderzoeken die in november 2023 werden gepresenteerd in de Gemeenteraad. 38,9% van de stemgerechtigde Rotterdammers nam in maart 2022 de moeite om het stemhokje op te zoeken. Een cijfer dat laat zien dat er voor onze stad een grote opgave ligt om het vertrouwen in en de deelname aan de lokale democratie te herstellen. Poetsen heeft dan niet zoveel zin, luisteren des te meer.

En hoe kan dat beter dan in de wijken samen met de burgers, zowel stemmers als niet-stemmers en politici in gesprek te gaan? Wat zijn de drijfveren van mensen om te gaan stemmen? Dat is een minstens net zo belangrijke vraag als: hoe zorg je dat niet-stemmers wel overwegen om te gaan stemmen? Vanuit LOKAAL zijn we actief in gesprek gegaan met de mensen die niet stemmen. Hiervoor hebben we mensen geïnterviewd en dialoogbijeenkomsten georganiseerd. Dit blijft een voortdurend aandachtspunt van LOKAAL als onderhoudsmonteur van de lokale democratie. Ook de 010-actueel-tweeluis 'De onbetrouwbare overheid' sloot naadloos aan op het thema herstel van vertrouwen. Parallel hieraan biedt LOKAAL Rotterdammers de basiscursus Gemeentepolitiek, waarmee de kennis vergroot kan worden en handvaten gegeven worden om zelf (beter) invloed uit te kunnen oefenen op hun stad, wijk, buurt of straat. Deze cursus werd in 2023 doorontwikkeld door het aanbod te splitsen in een basisworkshop en verdiepende cursus.

Jongeren zijn sinds jaar en dag een belangrijke doelgroep voor LOKAAL. Zij zijn immers de toekomst van Rotterdam. In november 2023 heeft LOKAAL samen met YOUNG010, de onafhankelijke jongerenadviesraad van Rotterdam, het MBO Democratiefestival georganiseerd om de Rotterdamse Jongerenagenda een update te geven.

In de loop van 2023 had LOKAAL te kampen met wisselingen in het team, waardoor er een vertraging in de uitvoering is opgelopen. Deze vertraging wordt in 2024, jaar waarin LOKAAL haar 30-jarige jubileum viert, ruimschoots ingelopen.

Sharida Noormohamed
Directeur LOKAAL Rotterdam

Programmaliijnen

Hoe herstellen we het vertrouwen in de lokale democratie?

Met deze vraag als rode draad heeft LOKAAL ook in 2023 aandacht gevraagd voor de wantrouwende en controlerende context waarbinnen de overheid functioneert, de grondregels waarop de burger met de overheid omgaat en burgers onderling met elkaar omgaan. Juist in verkiezingstijd - waarin politieke partijen zich verdringen - verdwijnt de lange termijn uit het zicht en wordt de toon vaak grimmig. LOKAAL heeft in 2023 getracht een cruciale rol te vervullen in de educatie in het publieke debat. Juist nu de behoefte groeit aan een goed functionerend publiek debat tussen burgers en bestuurders en tussen burgers onderling.

Dit vanuit ons motto: 'Niet lullen, maar luisteren'. LOKAAL onderscheidt zich daarbij door het vermogen om groepen aan haar activiteiten te verbinden die niet vanzelfsprekend naar dit soort bijeenkomsten komen; de *'non ususal suspects'*. Dit doen wij door in de wijken op locatie formeel en informeel in gesprek te gaan met mensen, organisaties en (burger)initiatieven.

De activiteiten van LOKAAL in 2023 kregen richting door twee belangrijke aanbevelingen van informateur Tjeenk Willink:

- Bevorder maatschappelijke democratie om het vertrouwen in de democratie en uiteindelijk het vertrouwen tussen burger en overheid te herstellen.
- Voer het politieke debat op waardenniveau.

Deze aanbevelingen hebben we terug laten komen in onze programmaliijnen:

Binnen **het publiek programma** door Rotterdammers -zowel burgers als ambtenaren - informatie en handvatten te bieden om met elkaar in gesprek te gaan. Zo organiseerden we in juni een 010-Actueel over 'De (on)betrouwbare overheid' met als gastsprekers Tim 'S Jongers (directeur Wiardi Beckman Stichting) en Albert Jan Kruijer (publicist en mede-oprichter Instituut voor Publieke Waarden). Deze 010-Actueel was onderdeel van een tweeluik, waarvan het tweede deel plaatsvond in december 2023 met als gastsprekers Ninny Duarte

Lopes (voorzitter Volhouders Rotterdam en tevens zelf slachtoffer van het toeslagenschandaal), Farid Azarkan (voormalig Tweede Kamerlid en lid van de enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening) en Wouter Schakel (politicaloloog en onderzoeker).

Binnen de **LOKAAL Academie** door Rotterdammers met de cursus Gemeentepolitiek te informeren over de werking van de Rotterdamse gemeentepolitiek en het bestuurlijk stelsel van de stad. Naast de reguliere basis cursus, is in 2023 ook een workshop ontwikkeld en gegeven aan de leden van het Burgerpanel, de vrijwilligers van de BredeRaad010 en de jongeren van Young010.

Binnen de programmaliijn **Jong Burgerschap** hebben we hier vorm aan gegeven door gesprekken met jongeren - bijvoorbeeld de Rotterdamse Jongerenagenda - op socratische wijze vorm te geven. Waarbij per definitie een dialoog op waarden wordt gevoerd. Daarnaast hebben we de gesprekken zo vormgegeven dat naast jongeren ook ambtenaren en politici deelnamen aan het gesprek.

Wat betreft de eerste aanbeveling meent LOKAAL dat het versterken van maatschappelijke democratie concreet betekent dat burgers worden meegenomen in de grote uitdagingen van deze tijd. Voor het publieke programma van LOKAAL betekent dit dat in de onderwerpkeuze steeds de koppeling tussen de specifiek Rotterdamse onderwerpen en de grote vragen van de huidige democratie gelegd wordt.

010-Actueel is hét debatpodium voor iedere Rotterdammer die wil meepraten over actuele Rotterdamse onderwerpen. Een 010-Actueeldebat onderscheidt zich van andere debatten door zich te richten op een breed en divers publiek. Het draait hier om de uitwerking van de maatschappelijke actualiteit in het dagelijks leven van Rotterdammers. In 2023 zijn vier 010-Actueeldebatten gehouden.

#1 De onbetrouwbare overheid (deel 1) Van Goed Bedoeld Beleid naar Goed Beleid

Op dinsdagavond 27 juni 2023 organiseerde LOKAAL in samenwerking met de Centrale Bibliotheek deze editie van 010-Actueel. Tijdens deze avond verdiepten we ons in de (on)bedoelde effecten van goed bedoeld beleid. Dit deden we samen met Tim 'S Jongers (politicoloog, bestuurskundige, publicist en schrijver van 'Beledigende Broccoli') en Albert Jan Kruijer (publicist en oprichter van het Instituut voor Publieke Waarden).

Samen met het publiek en onder leiding van Marianne Klerk gingen zij in gesprek over de voorwaarden om tot beleid te komen dat aansluit bij de leefwereld en behoefte van degene voor wie het beleid wordt geschreven.

Welke (onbedoelde) effecten hebben ervaringen met ambtenaren en bestuurders op het vertrouwen van burgers? Hoe komen we van goed bedoeld beleid naar goed beleid?

Rotterdam is de stad met het laagste opkomstpercentage van de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. De stad met de hoogste armoedecijfers en de grootste groep getroffen van het toeslagenschandaal. Juist in Rotterdam is het van belang om het gesprek over de (ook onbedoelde) effecten van beleid en betrouwbaarheid van de overheid gaande te houden.

Dit 010-Actueeldebat was onderdeel van een tweeluik. Deel twee was op 11 december 2023.

- 27 juni 2023
- Marianne Klerk
- Bezoekers: 58
- Centrale Bibliotheek
- Centrale Bibliotheek

Sprekers/gasten: mbo-studenten en docenten, gespreksleiders per tafel, experts per thema, politici (2 raadsleden als experts: Theo Coşkun (SP) thema talentontwikkeling en mentale gezondheid en Joan Nunnely (D66) thema informatievoorziening en klimaat).

#2 MBO Democratiefestival

Op dinsdagochtend 21 november vond in Theater Zuidplein de eerste editie plaats van het MBO Democratiefestival, georganiseerd door LOKAAL en Young010. Dit festival bood een programma aan mbo-studenten om met elkaar en met lokale bewindspersonen en professionals in gesprek te gaan over de centrale thema's van de Tweede Kamerverkiezingen op woensdag 22 november 2023.

Het programma was laagdrempelig van opzet waarbij aan elke tafel de gespreksleiders de studenten uitdaagden middels de methodiek van de Socratische Dialoog in gesprek te gaan over de verschillende onderwerpen. De uitkomsten van de gesprekken zijn gebundeld en samengevat in een advies van Young010 aan de Rotterdamse gemeenteraad en middels een update van de Rotterdamse Jongerenagenda (RJA).

Het programma bood ook een mini-intermezzo. De studenten konden deelnemen aan een quiz over democratie en de Tweede Kamerverkiezingen. Vervolgens werd er gezamenlijk geluncht waardoor er een informele interactie plaatsvond tussen de studenten en de andere deelnemers. De lunch werd verzorgd door studenten van het Zadkine Startcollege Frankendaal.

Het MBO Democratiefestival is door LOKAAL ontwikkeld om mbo-studenten bij maatschappelijke en politieke vraagstukken te betrekken. Met het MBO Democratiefestival heeft LOKAAL de mogelijkheid geboden aan mbo'ers om hun stem te laten horen en hun standpunten kenbaar te maken aan lokale beleidsmakers en aan elkaar.

- 21 november 2023
- Meriem Lamaairi
- Bezoekers: 42
- Theater Zuidplein
- Theater Zuidplein

Opinie: Betrouwbaarheid, niet vertrouwen, is het codewoord voor het nieuwe kabinet

Meermaand wordt gesproken over het groeiende gebrek aan vertrouwen in de politiek. Dit echter is een verkeerde aanpak, stelt Wouter Schakel. In de kern gaat het namelijk om de betrouwbaarheid van de overheid. Daar zit het echte probleem voor de burger.

Wouter Schakel | 11 december 2023

#3 De onbetrouwbare overheid (deel 2) Is de Overheid Betrouwbaar?

Op 11 december 2023 organiseerde LOKAAL in samenwerking met de Centrale Bibliotheek deel 2 van een tweeluik over 'De onbetrouwbare overheid'.

Tienduizenden Nederlanders werden onterecht als fraudeur bestempeld. Nederlanders leven in Groningen in verzakte en gevaarlijke woningen. Studenten werd gratis lenen beloofd maar kregen renteverhoging. En de overheid hield moslims stiekem in de gaten via moskeeën.

Deze 010-Actueel ging van start met een *sneak peek* van de (uitverkochte) voorstelling 'Verloren Onschuld'. De voorstelling is gebaseerd op

echte uitspraken van de slachtoffers van het toeslagenschandaal.

Onder leiding van Willemijn de Koning (journalist) ging het publiek met de gasten in gesprek: Ninny Duarte Lopes (voorzitter Volhouders Rotterdam en tevens zelf slachtoffer van het toeslagenschandaal), Wouter Schakel (politicaloloog en onderzoeker) en Farid Azarkan (ex-Tweede Kamerlid en lid van de enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening).

Sprekers/ gasten: Ninny Duarte Lopes (gedupeerde toeslagenschandaal, voorzitter Volhouders), Farid Azarkan (voormalig Tweede Kamerlid, lid enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening), Wouter Schakel (politicaloloog en onderzoeker)
Joan Nunnely (D66) thema informatievoorziening en klimaat).

11 december 2023
Willemijn de Koning
Bezoekers: 29
Centrale Bibliotheek
Centrale Bibliotheek

#4 Niet-stemmers

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 had Rotterdam een historisch lage opkomst. 38,9% van de Rotterdammers ging naar de stembus. Dit was de laagste opkomst van heel Nederland.

Er is veelvuldig onderzoek gedaan naar de achterliggende oorzaken van de lage opkomst. In plaats van over de Rotterdamse burger te praten, is LOKAAL van mening dat we met de Rotterdammers dienen te praten. Sterker nog: wellicht moeten we eerst gaan luisteren!

Met het doel de Rotterdammer aan het woord te laten en de beleidsmakers, onderzoekers en politici de kans te bieden om daadwerkelijk te luisteren heeft LOKAAL een aantal bijeenkomsten georganiseerd.

Meteen na de gemeenteraadsverkiezingen heeft LOKAAL in juli 2022 een eerste dialoogbijeenkomst georganiseerd in Pier 80.

Een tweede dialoogbijeenkomst met het thema Niet stemmers is georganiseerd op 20 november 2023. Voorafgaand is er MARKT-onderzoek gedaan op de Afrikaandermarkt. Er zijn marktbezoekers geïnterviewd met de vraag: Gaat u Stemmen? En de vraag: Wat zou er moeten gebeuren om te zorgen dat niet-stemmers wel gaan stemmen?

Sprekers/ gasten: 4 Rotterdammers (waarvan 3 niet-stemmers), 5 raadsleden in publiek als toehoorder: Amara van der Elst (Bij1), Sabrina van de Peppel en Pinar Coşkun (Partij vd Dieren), Theo Coşkun (SP), Antoine van den Oever (CDA).

RUIMTE OM TE STEMMEN

In gesprek met Niet-stemmers
20 november 2023

 ja
nee
waarom

Het is tijd dat niet de zittende politici, maar de Rotterdammers zelf met elkaar in gesprek gaan over waarom men niet stemt.

Tijdens deze dialoogavond gaan bewoners onderzoeken wat ervoor nodig is om elkaar te motiveren de weg naar de stembus te vinden.
Samen!

Presentator: Rachid Benhammou
Tijd: 19:30-21:30 uur, inloop 19:00
Entree: Gratis
Locatie: Huis van de Wijk 't Klooster
Afrikaanderplein 7

LOKAAL

 20 november 2023
 Rachid Benhammou
 Bezoekers: 28
 Huis van de Wijk 't Klooster
 Rachid Benhammou

De LOKAAL Academie reikt Rotterdammers basiskennis aan die nodig is om de schuivende verhoudingen tussen burger en overheid te begrijpen. Maar combineert in diverse trainingen ook theorie en praktijk. Directbetrokkenen zoals bestuurders, sociaal werkers en docenten leren om een bijdrage te kunnen leveren aan een vitale en weerbare democratie.

De LOKAAL Academie opereert op het kruispunt van de verticale en horizontale as van de Nederlandse rechtsstaat. Op de verticale as bevindt zich wet- en regelgeving die ertoe dient om de verhouding tussen overheid en burger te reguleren. Op de horizontale as bevindt zich de publieke ruimte waarin we met elkaar samenleven. Door beide assen te combineren, leren deelnemers wat in het publieke domein hun mogelijkheden en beperkingen zijn om invloed uit te kunnen oefenen. Zelf op een effectieve manier invloed hebben in de (directe) leefomgeving vergroot het vertrouwen in de democratie als geheel.

De **Basiscursus Gemeentepolitiek** is een cursus waarin Rotterdammers tijdens drie bijeenkomsten alles te weten komen over de Rotterdamse politiek. De deelnemers krijgen inzicht in wie de beslissingen neemt, hoe besluiten tot stand komen en wat je zelf kan doen om invloed uit te oefenen op de (lokale) besluitvorming. Voorkennis is niet nodig voor deze cursus. De bijeenkomsten zijn in 2023 verzorgd door Marjolein Nieuwdorp, Jimmy Smet en Bram Joanknecht. Tijdens de cursussen hebben een raadslid en een wijkraadslid een presentatie gehouden over de Rotterdamse gemeenteraad en de positie en werkwijze van de wijkraad. De vierde bijeenkomst werd ingevuld door alle deelnemers uit te nodigen om een raadsvergadering of commissievergadering op het stadhuis bij te wonen onder begeleiding van een trainer of medewerker van LOKAAL. Tijdens en na deze vergaderingen is er gelegenheid om kennis te maken met raadsleden en kunnen er relevante vragen gesteld worden over de (on)mogelijkheden in de setting en de besproken agendapunten.

De **Cursus (Socratische) Dialoog** is bedoeld om de deelnemers de socratische gespreksmethode aan te leren zodat ze deze in de eigen (beroeps)praktijk kunnen toepassen. Men leert wat de socratische gesprekshouding inhoudt en hoe men deze ontwikkelt en toepast, zowel als gesprekspartner als in de rol van begeleider van een (groeps)gesprek. Deze cursus is in augustus 2023 uitgevoerd door Maarten Rienks.

Basiscursus & basisworkshop Gemeentepolitiek

Basiscursus Gemeentepolitiek #1 – op locatie LOKAAL	
	<p>In drie bijeenkomsten krijgen deelnemers aan de hand van actuele voorbeelden een inkijkje in de Rotterdamse politiek. Ze krijgen inzicht in wie de beslissingen nemen, hoe besluiten tot stand komen en wat je kunt doen om zelf invloed uit te oefenen op de (lokale) besluitvorming.</p> <p>Op de vierde avond bezoeken de deelnemers onder begeleiding van een trainer of medewerker van LOKAAL een commissie- of raadsvergadering.</p> <p>Bezoeken aan de commissie- en raadsvergaderingen worden gedurende het hele jaar georganiseerd. Alle deelnemers aan de cursus of workshop gemeentepolitiek worden aangemoedigd hier meermaals bij mee te lopen, zodat er een leer- en ontwikkelproces plaatsvindt.</p>
Datum	5 april 2023
Trainer	Marjolein Nieuwdorp
Gast sprekers	Jimmy Smet (voormalig raadslid)
Aantal deelnemers	11

Basisworkshop Gemeentepolitiek #2 & 3 – Leernetwerkdag Wijk aan Zet!	
	<p>De Leernetwerkdag was een ochtend vol workshops en ervaringen met elkaar delen in Theater Zuidplein. Hiervoor waren er in totaal 100 wijkraadsleden aanwezig om workshops te volgen zoals de basisworkshop gemeentepolitiek, maar ook samenwerken met de clusters, zeggenschap, gesprekstechnieken etc.</p> <p>Vanuit LOKAAL is er op deze dag twee keer een korte workshop gegeven. Ivana Pilipovic heeft een korte versie van de basiscursus Gemeentepolitiek gegeven.</p> <p>Daarnaast heeft LOKAAL in samenwerking met Bram Joanknecht (Bestuurskundige) een afgeleide workshop hiervan gegeven. Deze workshop richtte zich meer op het omgaan met complexe diversiteit binnen wijkraden.</p>
Datum	13 mei 2023
Trainer	Ivana Pilipovic en Bram Joanknecht
Aantal deelnemers	17 + 10

Summerclass Gemeentepolitiek #4 – Op locatie LOKAAL	
	<p>Deze editie van de basiscursus Gemeentepolitiek had een andere opzet. In verband met de zomervakantie is deze cursus gegeven op twee dagen, i.p.v. drie dagdelen. Inhoudelijk dezelfde cursus, alleen een intensiever programma gecombineerd met een lunch.</p> <p>Deze cursus is bestemd voor iedereen die belangstelling heeft voor politiek en voor het bestuur van de stad. Belangstellenden kunnen zich opgeven voor deze training via de website LOKAAL.</p> <p>Politieke (voor)kennis is niet noodzakelijk.</p>
Datum	3 en 4 augustus 2023
Trainer	Jimmy Smet
Gast sprekers	Judith Bokhove (raadslid) en Kinara Bahadoer (wijkraadslid)
Aantal deelnemers	10

Basiscursus Gemeentepolitiek #5 – Op locatie Brede Raad 010	
Datum	25 oktober, 1 en 8 november 2023
Trainer	Jimmy Smet
Gast sprekers	Kinara Bahadoer (wijkraadslid)
Aantal deelnemers	12

Basiscursus Gemeentepolitiek #6 – Op locatie Burgerpanel	
Datum	13, 20, 27 november 2023
Trainer	Jimmy Smet
Gast sprekers	Bart van Drunen (gemeenteraadslid)
Aantal deelnemers	9

Basisworkshop Gemeentepolitiek #7 – Op locatie LOKAAL	
	In het najaar is de cursus opnieuw ontwikkeld in een basisworkshop en een verdiepende cursus. Dit gebeurde in samenwerking met Bram Joanknecht (Bestuurskundige). De duur van de gratis basisworkshop is een avond. Het doel is om deze in te zetten als laagdrempelige kennismaking.
Datum	14 december 2023
Trainer	Bram Joanknecht
Aantal deelnemers	7

Basiscursus (Socratische) Dialoog

Cursus (Socratische) dialoog	
	De cursus (Socratische) Dialoog is bedoeld om de deelnemers de socratische gespreksmethode aan te leren zodat ze deze in de eigen (beroeps)praktijk kunnen toepassen. Men leert wat de socratische gesprekshouding inhoudt en hoe men deze ontwikkelt en toepast.
Datum	Maandagavond 28 augustus 2023
Trainer	Maarten Rienks
Aantal deelnemers	11

Maatwerktraining Debatteren

Maatwerktraining debatteren Rotterdamse jongeren (2x)	
	Deze cursus hebben we op maat gemaakt en gegeven aan jongeren die in het kader van de Jongerenagenda werden getraind om op te treden als gespreksleiders.
Datum uitvoering	16 mei en 30 mei 2023
Trainer	Bram Joanknecht
Aantal deelnemers	15 + 15

Young010 is 23 februari 2017 opgericht als jongerenadviesraad van Rotterdam. Deze adviesraad heeft als doel de stad leuker, mooier en beter te maken voor jongeren. De jongerenraad bestaat uit maximaal 30 leden tussen de 13 en 23 jaar. De adviesraad wordt begeleid door een projectleider en een projectondersteuner die (beide) in dienst zijn van LOKAAL.

In 2023 heeft Young010 kerngroepbijeenkomsten gehouden en twee schriftelijke adviezen uitgebracht en meegewerkt aan samenwerkings- en adviesverzoeken vanuit de gemeente Rotterdam en (maatschappelijke) organisaties in de stad.

Update Rotterdamse Jongerenagenda (RJA)

Op 21 november 2023 vond het MBO Democratiefestival plaats. Tijdens dit festival gingen mbo-studenten in gesprek met tafelgasten over de thema's van de Rotterdamse Jongerenagenda (RJA). De RJA is in 2021 ontwikkeld door Young010 en richt zich op de thema's (mentale) gezondheid en veilig opgroeien, betrokkenheid bij kunst en cultuur, klimaat en duurzaamheid, grondrechten, wonen, talentontwikkeling en loopbaanoriëntatie.

Young010-leden namen deel aan deze gesprekken en traden op als gespreksleiders aan de tafels. Andere aanwezigen waren: raadsleden Joan Nunnely (D66) en Theo Coşkun (SP). Young010 verzamelde alle input van mbo-studenten met als doel de vernieuwing van de Rotterdamse Jongerenagenda. Deze input wordt gebruikt om in 2024 een advies aan de verantwoordelijk wethouder aan te bieden.

Bouwen aan Burgerschap

Op 8 september is het advies 'Bouwen aan Burgerschap' aangeboden aan wethouder Simons. Het advies is vervolgens toegelicht bij de commissie 'Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid' op 18 januari 2024.

YOUNG010 in de Rotterdamse wijken

In 2023 is er opnieuw samenwerking geweest tussen Young010 en welzijnspartners in de wijken. Bijvoorbeeld met verschillende jongerenhubs. Het hele jaar door zijn er inspanningen geleverd om contact te leggen en te onderhouden met sleutelfiguren (onder andere begeleiders, wijkcoaches, jongerenwerkers) uit formele en informele netwerken. Deze netwerken spelen een belangrijke rol om betrokken te zijn en blijven bij de leefwereld van jongeren.

Overige activiteiten Young010

Datum	Activiteit	Rol	Samenwerking
23 januari	Deelname onderzoek ideaalbeelden & cosmetisch chirurgie onder jongeren	Onderdeel panelgroep	Erasmus Universiteit
31 januari	Meepraten advies 'Beleidsplan armoede'	Meepraten en input leveren voor het advies Beleidsplan armoede van de Brede Raad 010	Brede Raad 010
6 februari	Werkessie: "Hoe wordt de samenwerking in agendering in 2023 versterkt?"	Meedenken & input leveren op het thema en kennismaken met andere adviesraden	Brede Raad 010 Ombudsman Kinderombudsman Warm Rotterdam Burgerpanel Rotterdamse Douwers
9 februari	Landelijke jongerenraden overleg	Overleg met andere jongerenraden	NJR
16 februari	Dialogsessies vereniging van burgemeesters	Onderdeel van panel en ervaringen binnen Young010 gedeeld	NJR
20 februari	Convenant inclusief Deurbeleid	Ondertekenen van het convenant	Panel deurbeleid Rotterdam
20 maart	Deelsessie gebiedsontwikkeling Oostflank	Stilstaan bij (en input leveren op) plannen voor de gebiedsontwikkeling en nieuwe stadsbrug voor de Oostflank	Gemeente Rotterdam, Stadsontwikkeling
6 juni	Inspiratiesessie realisatie jongerenhubs n.a.v. motie VOLT	Meedenken over de realisatie van jongerenhubs n.a.v. een ingestemde motie van VOLT	Gemeente Rotterdam
29 juni	Inspiratiedag project-programmamanagement MO	Toespraak gegeven over de kijk van jonge Rotterdammers op de stad	Gemeente Rotterdam
25 september	Healthy Start onderzoeksproject naar jongerenparticipatie in Rotterdam	Deelname 'kernteam jongerenparticipatie'	Erasmus School of Social and Behavioural sciences (Erasmus Universiteit)

Groot Jongerendebat Rotterdam 2023

Het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR) is hét jaarlijkse debatevenement met Rotterdamse leerlingen van het voortgezet onderwijs tussen de 13 en 18 jaar. Deelnemende scholen aan het GJR zijn praktijk-, vmbo-, mavo-, havo- en vwo-scholen. Op elf Rotterdamse middelbare scholen maken jongeren kennis met politiek en debat, onder meer door het spelen van het Politieke Spel in de klas. Door LOKAAL getrainde trainers begeleiden het spel. Dit gebeurt op basis van *peer education*.

Voorafgaand aan het Politieke Spel is bij de deelnemende leerlingen een enquête afgenomen met vragen over politiek en waarop zij zouden investeren in de stad. De finale van het GJR vond op maandag 11 december 2023 plaats in Theater Zuidplein. In totaal deden 25 leerlingen mee aan deze spetterende finale.

Op elf scholen in Rotterdam (achttien klassen) is het Politieke Spel gespeeld. Een interactief spel waarin jongeren leren hoe de politiek werkt. Zij werken samen in zelf geformeerde partijen en leren hun standpunten verwoorden, debatteren, coalities vormen én dat er altijd geld te kort is. Aan het Politieke Spel namen meer dan 315 leerlingen deel. Ook scholen van het praktijkonderwijs hebben meegedaan aan het Politieke Spel. Zij namen echter liever niet deel aan het finaledebat. De overige scholen hebben twee á drie leerlingen afgevaardigd naar de finale. Vooraf kregen deze leerlingen twee debat-masterclasses.

Leden van de politieke jongerenorganisaties, Young010, jonge wijkraadsleden en jongeren uit het netwerk van LOKAAL hebben zich vrijwillig als *peer educator* ingezet. *Peer education* betekent: het leren van gelijken. Het is een succesvolle methode waarbij informatie, kennis en vaardigheden door getrainde jongeren aan

De deelnemende scholen

Melanchton College Schiebroek
CVO Accent centrum
Emmauscollege
Grafisch Lyceum Rotterdam
OSG Hugo de Groot
Vakcollege Hillegersberg
Laurens Lyceum
PENTA College De Oude Maas
Wolfert Dalton
Lyceum Kralingen
Dalton Lyceum Barendrecht

De jury tijdens de finale

René Segers-Hoogendoorn (juryvoorzitter)
gemeenteraadslid CDA, politicus van het jaar

Amaya Arnhem
wijkraadslid Katendrecht & Wilhelminapier

Emmelen Matthijsse
directeur Theater Zuidplein

andere jongeren worden overgedragen. Elf jongvolwassenen zijn dit jaar door LOKAAL opgeleid als *peer educator* en hebben het Politieke Spel in de klas begeleid.

Unieke bijvangst van een bijzondere locatie

De finale van het GJR vond plaats in Zaal Z van Theater Zuidplein. Het theater zorgde voor een mooie debatsvloer en goede techniek waardoor de finale een professionele uitstraling kreeg. Ook was er volop ruimte voor klasgenoten, docenten, vriend(inn)en, kennissen, ouders, opa's en oma's. Circa vijftig bezoekers volgden het debat. De stellingen werden ingeleid door gemeenteraadsliden Elika Rehim Zadeh (DENK), Dieke van Groningen (VVD), Mina Morkoç (GroenLinks) en woordkunstenaar Nabil Tkhidousset.

Petje af voor...

(van links naar rechts)

Maroua Mouchoir, OSG Hugo de Groot
Beste argument
Rosa Cumbo Nacheli, Emmauscollege
Op naar de top
Mette Tieleman, Lyceum Kralingen
Winnaar
Sharif Ulfati, Laurens Lyceum
Beste performance

4

Ontwikkeling en advies

Naast het uitvoeren van (vaste) programma's doet LOKAAL ook onderzoek en zet zich in voor nieuwe ontwikkelingen. Hiervan lichten wij graag twee voorbeelden toe:

Voorafgaand aan de dialoogbijeenkomst Niet stemmers zijn er mensen geïnterviewd op de Afrikaandermarkt. Met deze mensen is het gesprek aangegaan of zij al dan niet van plan waren om te gaan stemmen (Tweede Kamerverkiezingen, november 2023). De volgende dialoogbijeenkomst Niet staat gepland in mei 2024.

In november 2023 is het MBO Democratiefestival ontwikkeld als nieuw concept om mbo-studenten te bereiken en bewustzijn bij te brengen omtrent de democratie. Dit past in de trend dat wij als maatschappij de mbo-studenten serieus dienen te nemen en hun positie en imago moeten verbeteren.

Overige projecten

Vrijheidsfabriek 2023

In 2022 heeft LOKAAL de Vrijheidsfabriek ontwikkeld. In 2023 is hierbij samenwerking gezocht met Theater Zuidplein. Dit heeft ertoe geleid dat de Vrijheidsfabriek op vrijdag 5 mei 2023 voor de tweede keer plaatsvond. Op de begane grond organiseerde Theater Zuidplein een Vrijheidsmaaltijd. De bezoekers werden doorgeleid naar de eerste etage waar de installatie van de Vrijheidsfabriek kosteloos kon worden bezocht in de zaal 'Balkon op Zuid'.

De Vrijheidsfabriek is een prikkelende audiovisuele beleving van de waarde van vrijheid én onvrijheid. De Vrijheidsfabriek is een installatie die in dertig minuten bewustzijn over vrijheid produceert. Op de 'Muur van Vrijheid' kon iedereen vervolgens delen wat vrijheid voor jou persoonlijk betekent.

Stichting LOKAAL Rotterdam is in 1994 opgericht naar aanleiding van een motie van de Rotterdamse Gemeenteraad met als doel de afstand tussen Rotterdammers en de gemeentepolitiek te verkleinen en de relatie tussen de inwoners van Rotterdam en hun stadsbestuur te verbeteren.

Deze doelstelling vraagt om permanente aandacht voor de ontwikkelingen in de samenleving. Anno 2023 zijn deze ontwikkelingen nog altijd groots en divers. Er is behoefte aan nuance, begrip, verbinding en vertrouwen. LOKAAL zet in op het blijvend bieden van een platform voor informatie en een open en scherp gesprek met de stad, waarin de directe, levendige invloed zichtbaar is en de Rotterdamse democratie blijvend richting krijgt. Onafhankelijk, neutraal, toegankelijk en nieuwsgierig.

In 2023 verliet LOKAAL haar onderkomen in Het Industriegebouw aan de Goudsesingel 96. Op woensdag 20 september 2023 opende burgemeester Aboutaleb het nieuwe thuis van LOKAAL aan de Schiedamsedijk 67a. Een mooie, zichtbare en makkelijk bereikbare plek in het hart van Rotterdam.

Bestuur

Erwin van Braam
Jan Andries Wolthuis
Raymond Jeene
Alaattin Erdal
Jovanka van Els-Pigot

Voorzitter (tot september 2023)
Algemeen bestuurslid, Vice-voorzitter (vanaf mei 2023)
Penningmeester
Algemeen bestuurslid
Algemeen bestuurslid (vanaf mei 2023)

Team

Sharida Noormohamed
Alida van Gool
Ivana Pilipovic
Emma Boeringa
Laura Harte
Iris Bakker
Aysel Kaya

Directeur a.i. (tot maart 2023) Directeur (vanaf maart 2023)
Manager bedrijfsvoering
Projectleider/ Secretaris Young010 (tot september 2023)
Medewerker programma & productie (tot april 2023)
Projectondersteuner (vanaf februari 2023)
Office-manager (vanaf augustus 2023)
Projectleider/ Secretaris Young010 op ZZP-basis (vanaf september 2023)

LOKAAL maakt regelmatig gebruik van de diensten van ZZP'ers ter versterking van het team. Dit gebeurt vrijwel altijd op projectbasis.

Stichting LOKAAL Rotterdam heeft in 2023 een omzet gedraaid van €311.792,- en hierbij €306.340,- aan kosten uitgegeven. Het boekjaar 2023 werd afgesloten met een positief saldo van €5.464,-.

Het resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve (risicoreserve) zodat hier een beroep op kan worden gedaan bij eventuele (toekomstige) tegenvallers.

Wij willen zowel de Gemeente Rotterdam, de Rotterdamse burgers, de deelnemers en het publiek, onze overige opdrachtgevers en samenwerkingspartners van harte bedanken voor hun nimmer aflatende steun, zeer actieve bijdrage, hun volle aandacht en het getoonde vertrouwen.

Wij kijken uit naar een nieuw jaar waarin we ons met tomeloze inzet en energie blijvend zullen inzetten voor een gezonde democratie. In het bijzonder spannen we ons in om zoveel mogelijk mensen, en vooral ook jongeren, te enthousiasmeren voor de lokale politiek en waar nodig bij te dragen aan het herstellen van hun vertrouwen in onze (lokale) democratie.

Stichting LOKAAL Rotterdam

Schiedamsedijk 67a
3011 EJ Rotterdam
010 443 30 60 | info@lokaal.org | www.lokaal.org